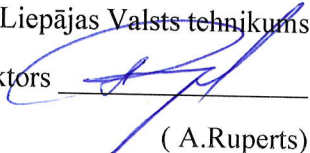

Apstiprinu

Liepājas Valsts tehnikums
direktors
(A.Ruperts)

2023.gada 2.janvāris

Izstrādāts saskaņā ar MK 2010.gada 10.augusta
noteikumu Nr.749 2.pielikumu

DDI – 93 – 2023

Darbam ar dažāda tipa gludināšanas iekārtām

1. Vispārējās darba aizsardzības prasības

1.1. Nosacījumi darba izpildei:

1.1.1. pie gludināšanas darbiem ar dažāda tipa gludināšanas iekārtām (turpmāk tekstā “iekārtas”) darbu drīkst uzsākt personas:

- kuras ir iepazīstinātas ar ievadinstruk tāžu un konkrēto iekārtu ražotāja noteiktajām lietošanas prasībām un nosacījumiem;
- kuras atrodas mācību vai darba attiecībās ar iekārtu turētājiem;
- kuras iepazīstinātas ar elektrodrošības, ugunsdrošības un pirmās palīdzības sniegšanas instrukcijām;

1.1.2. pēc sākotnējās instruk tāžas audzēknis/nodarbinātais uzsāk darbu un atkarībā no pieredzes un darba rakstura strādā pieredzējuša pedagoga/darba vadītāja uzraudzībā, līdz apgūst drošas darba metodes un paņēmienu, kā arī aprīkojuma lietošanas prasības;

1.1.3. Personās, kuras nav instruētas un apmācītas darbā ar iekārtām, **patstāvīgi darbu ar iekārtām veikt nedrīkst.**

1.1.4. Atkārtotu instruk tāžu veic sākotnējās instruk tāžas apjomā ne retāk kā reizi gadā, bet darbos ar bīstamām iekārtām, kā arī mācību iestādē – **reizi 6 mēnešos.**

1.2. Darba veida raksturīgās īpatnības; tehnoloģisko procesa un iekārtu bīstamās zonas:

1.2.1. Darbs ar iekārtām (dažāda tipa gludināšanas ierīcēm) - stāvus pozīcijā, sasprindzinātu redzi, kakla muskulatūru;

1.3. Veselībai kaitīgie un bīstamie darba vides riska faktori:

1.3.1. Iekārtu, instrumentu u.tml.aprīkojuma uzkaršu daļas un darba zonā izvīrītās daļas;

1.3.2. Elektriskās strāvas iedarbība (220 V);

1.3.3. Karsts tvaiks;

1.3.4. Apdedzināšanās risks;

1.3.5. Elektrisko iekārtu bojājumi, elektrotraumas;

1.3.6. Nepietiekams apgaismojums;

1.3.7. Nepareizi organizēta darba vieta vai darba izpildes kārtība;

1.3.8. Fiziskā slodze: piespiedu poza, periodiska smagumu noturēšana, lokālo muskuļu sasprindzinājums, paaugstināts redzes sasprindzinājums (skatīt info: par acu vingrinājumiem, par smagumu pārvietošanu).

1.4. Kolektīvie un individuālie aizsardzības līdzekļi (IAL)

1.4.1. Darbiniekam aizliegts ieiet bīstamā zonā un tuvoties bīstamām vietām, ja tās ir norobežotas;

1.4.2. Nosūces ventilācija;

1.4.3. Pietiekams apgaismojums;

1.4.4. Drošības zīmju ievērošana (ugunsdrošības zīmes, evakuācijas zīmes pārsienamie līdzekļi u.c.);

1.4.5. Darba apģērbs **bez** brīvi krītošām detaļām, bez volāniem u.c. līdzvērtīgiem apģērba elementiem;

1.4.6. Darba apavi stabili, uz zemiem papēžiem (līdz 5cm);

1.4.7. Gari mati **nedrīkst būt brīvi krītoši**, tiem jābūt sasietiem vai sastiprinātiem drošam darbam.

1.5. Ugunsdrošības prasības

1.5.1. Neaizkrāmēt evakuācijas ejas;

1.5.2. Zināt un ievērot ugunsdzēsības instrukcijas prasības;

1.5.3. Nodrošināt brīvu pieeju pie ugunsdzēsības līdzekļiem.

1.6. Elektrodrošības prasības

1.6.1. Zināt un ievērot elektrodrošības instrukcijas prasības;

1.6.2. Pirms darba uzsākšanas, vizuāli pārlicināties par iekārtu elektrodrošību, nestrādāt ar iekārtu, ja redzams barošanas kabeļa bojājums, neizmantot bojātu kontaktdakšu vai rozeti;

1.6.3. Darba iekārtas, ierīces un instrumentus izmantot tikai ražotāja paredzētajiem darba nolūkiem; neatstāt darbojošas elektroierīces bez uzraudzības;

1.6.4. Aizliegts patvaļīgi veikt iekārtu jebkārus remontdarbus vai pārbūvi;

1.7. Kārtība, kādā ziņo par iekārtu bojājumiem

1.7.1. Par jebkurām iekārtas bojājuma aizdomām ziņot tiešajam darba vadītājam, neuzsākt vai pārtraukt darbu;

1.7.2. Ja nav iespēja paziņot tiešajam darba vadītājam, tad ziņo darba aizsardzības speciālistam, servisa iekārtu speciālistam vai iestādes vadītājam;

1.8. Kārtība, kādā ziņo par nelaimes gadījumu

1.8.1. Par notikušu nelaimes gadījumu tūlītēji ziņo tiešajam darba vadītājam;

1.8.2. Izsauc neatliekamo palīdzību, zvanot **113** vai glābšanas dienestam **112**;

1.8.3. Noformē aktu atbilstoši normatīvajiem dokumentiem;

1.8.4. Ziņo atbildīgajām institūcijām (darba inspekcijai, policijai u.c.)

1.9. Atbildība par darba drošības instrukciju (DDI) neievērošanu

1.9.1. Par darba devēja/mācību iestādes darba drošības instrukciju neizpildīšanu, pārkāpumiem atkarībā no pārkāpuma rakstura un sekām, kas radušās pārkāpuma rezultātā, saskaņā ar

iestādes IKN un LR likumdošanu, iestādes vadītājs piemēro savas kompetences ietvaros paredzēto atbildības veidu;

1.9.2. Par pārkāpumiem LR pastāv sekojoši atbildības veidi:

- * disciplinārā atbildība;
- * civiltiesiskā atbildība;
- * kriminālatbildība.

2. Darba aizsardzības prasības uzsākot darbu

2.1. Ar iekārtu pareizas iedarbināšanas secību katrai konkrētai iekārtai iepazīstina atbildīgais pedagogs/darba vadītājs;

2.1.1. pirms iedarbināšanas, pārbaudīt vai iekārtai nav acīmredzamu bojājumu;

2.2. Uzsākot katru darbu ar iekārtu, pārdomāt tā izpildes drošību, ievērot veicamo darbu izpildes secību/kārtību;

2.3. Strādājot ar iekārtu, nenovērst uzmanību uz blakus lietām;

2.4. Veicot darbu grupā, saskaņot savu rīcību ar pārējo darbinieku/audzēkņu rīcību;

2.5. **Aizliegts** patvaļīgi demontēt iekārtu bīstamo zonu nožogojumus un aizsargdaļas;

2.6. **Aizliegts** pieskarties uzkaršušām vai darba zonā izvirzītām aprīkojuma detaļām;

2.7. Iekārtu apkopi veikt tikai pēc to pilnīgas atdzesēšanas;

2.8. Veikt tikai to darbu, kuram ir apmācīts un iepazinies ar DDI;

2.9. Zināt un ievērot darba laika un atpūtas režīmu (reglamentētie pārtraukumi) atkarībā no darba ilguma un slodzes lieluma saskaņā ar IKN (iekšējiem darba kārtības noteikumiem);

2.10. Izmantot rokas instrumentus un ierīces, ko paredz darbu veikšanas tehnoloģija;

2.11. Ievērot tīrību un kārtību darba vietā, darba telpās;

2.12. Lietot IAL (individuālās aizsardzības līdzekļus) darbā ar iekārtām, ja tādi paredzēti;

2.13. Ievērot visas darba devēja izstrādātās darba drošības instrukcijas, kuras tiešā vai netiešā veidā ir saistītas ar darāmo darbu.

3. Darba aizsardzības prasības, veicot darbu

3.1. Drošu darba paņēmieni pielietošana;

3.2. Zināt un ievērot audumu/materiālu īpasības;

3.3. Darba vietas uzturēšana tīrībā un kārtībā;

3.4. Izmantot IAL, ja nepieciešams darba procesa izpildei;

3.5. Ievērot pirkstu drošu attālumu līdz karstajām iekārtas daļām;

3.6. Reizi nedēļā vai pēc nepieciešamības gludināšanas iekārtas ir jātīra, atbrīvojot no putekļiem;

3.7. Gludekli jāsgādā no triecieniem, kritieniem un no vada mezglošanās;

3.8. Jebkura gludināšanas iekārtas bojājuma gadījumā iekārta jāizslēdz un jāziņo tiešajam darba vadītājam;

3.9. Pēc bojājumu novēršanas, iekārtu drīkst iedarbināt tikai ar tiešā darba vadītāja atļauju;

3.10. Darbu beidzot, iekārta jāizslēdz un jāsatīra darba vieta.

4. Darba aizsardzības prasības beidzot darbu

4.1. Izslēgt gludināšanas iekārtu un pēc pilnīgas atdzišanas notīrīt iekārtu no ārpuses, noslaucīt darba virsmu;

4.2. Novietot gludekli tam paredzētajā vietā;

4.3. Sakopt darba vietu un paziņot darba vadītājam par visiem darba laikā pamanītajiem trūkumiem.

5. Darba aizsardzības prasības ārkārtas situācijās

5.1. Darba pārtraukšana;

5.2. Ziņošana tiešajam darba vadītājam;

5.3. Neatliekamās palīdzības izsaukšana 112 vai 113;

5.4. Evakuācija.

DDI sagatavoja A.Jansone